

Cal Vilaseca

Santa Margarida de Montbui

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Coll del guix (08710 Santa Margarida de Montbui)
Emplaçament BV-2233, km, 2,3, passat al nucli del Coll del Guix.

Coordenades:

Latitud: 41.56368
Longitud: 1.56531
UTM Est (X): 380373
UTM Nord (Y): 4602328

Classificació

Número de fitxa 08250-103
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XVIII-XXI
Any 1793
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Reformada
Protecció Inexistent
Número inventari IPA núm. 6039
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08250A00500028
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 27/04/2010 - 02:00

Descripció

A nivell arquitectònic, inicialment, el mas Torrents es devia trobar situat uns metres a llevant de l'actual casa de Can Vilaseca. En aquest indret es conserva actualment un grup de dues cases unides per unes quadres formant un petit carrer. En la primera casa s'observa actualment la dovella central del portal principal amb la data gravada del 1793 dins d'una orla encapçalada per una creu. Les quatre cantonades als extrems laterals de la dovella s'han omplert amb elements figuratius vinculats al treball de la terra, concretament amb eines del treball de la vinya. Aquests elements figuratius, donen idea segurament, de la importància que el conreu de la vinya va tenir en l'economia de la casa al segle XVIII. Aquest edifici és actualment una casa de planta quadrangular coberta a dues aigües, amb el carener paral·lel a la façana. Es tracta d'una casa de planta baixa, primer pis i golfes. Les obertures de la façana principal, orientada a migdia, sobre el cingle del torrent d'en Feliu, podrien ser les originals de l'edifici, així com el portal principal, format per un arc rebaixat. Les llindes i ampits de les obertures de la façana principal són reforçats amb bigues de fusta. A ponent d'aquest nucli originari s'aixecà l'any 1802 la casa de Can Vilaseca. A nivell arquitectònic es tracta d'una casa de planta quadrangular de grans proporcions coberta a dues aigües amb el carener perpendicular a la façana. Al centre de la teulada s'aixeca un petit cos quadrangular cobert a quatre aigües destinat segurament a observatori. El conjunt de l'edifici és una construcció aixecada en mur de mamposteria irregular amb les cantonades reforçades per carreus quadrangulars ben disposats. Es tracta d'una casa formada per planta baixa, entresol, primer pis i golfes, i es prolonga al cantó de migdia i ponent amb un mur de tancament que crea un espai precedent a l'entrada de la casa destinat al sector de migdia, i un sector destinat a horts de la casa a llevant. Aquests dos espais de pati interior es troben diferenciats per situar-se a dos nivells diferents, trobant-se els horts a un nivell més elevat, i accedint mitjançant uns graons en forma d'escala. La façana principal es troba encarada a migdia i s'obre amb un portal central format per un arc escarser que recau sobre brancals formats per diverses lloses de pedra. Aquest portal central dóna accés a una gran sala rebedor, que conserva encara l'enllosat de rajola de terrissa. La dovella central del portal compta amb un element decoratiu afegit consistent en una voluta amb formes barroques encapçalada per una corona reial. No sembla cap escut, ja que no compta amb elements blasonats. A banda i banda s'obren dos portals més destinats als animals. A nivell de primer pis s'obren tres grans balcons protegits per un enreixat de ferro senzill. El central és de mida més gran que es laterals. A nivell de les golfes, la façana s'obre amb una galeria formada per un seguit de 6 arcuacions, tres de les quals es troben parcialment tapiades. Aquest conjunt devia ser creat com a eixida. A nivell arquitectònic, a l'exterior de la casa destaca la façana de llevant, reforçada per un seguit de tres ràfecs o contraforts, que s'alcen fins al nivell del primer pis. Interiorment, la sala- rebedor de la planta baixa, ofereix accés a una gran escala central, situada al sector N-E de la casa, que permet la distribució interior de l'edifici i l'accés a les diverses plantes. Dins de l'hort de la casa es conserva una mina i una font actualment encara en actiu. A tocar de la casa, adossada al mur exterior de tancament, orientada a migdia, existeix una font actualment seca feta amb rajoles blavoses i peu de ciment, segurament de la mateixa època de la casa. També conserva dos rellotges de sol molt deteriorats, un situat a la façana de la casa de Can Vilaseca, i un altre situat en la façana d'una de les cases de llevant, segurament la que es correspon a l'antic mas Torrents.

Observacions:

Una antiga història popular recull el passatge en el qual el propietari de Can Vilaseca anava a cavall i duia un pa rodó sota el braç. Aquest li va caure i no es va molestar a recollir-ho. Un pagès veí li va incitar a fer-ho. Ell va respondre dient que a Can Vilaseca no faltava mai el pa. La història diu que pocs anys després es va arruïnar.

Història

El mas Vilaseca es correspon històricament a l'antic mas conegut amb el nom de mas dels Torrents. D'orígens segurament medievals apareix esmentat al capbreu de l'any 1520 amb aquest nom, i així ho fa successivament als capbreus del 1635, 1685, 1727 i 1770. És molt possible que en aquest període, el mas Torrents es correspongués a una de les dues cases situades a llevant de l'actual mas Vilaseca. La llinda datada situada al portal principal d'una de les dues cases, (1793) així sembla indicar-ho. Tot i que caldria una recerca documental més completa, cal suposar que a finals del segle XVIII i començaments del segle XIX tingué lloc un canvi en la successió del mas. Ja fos per via matrimonial o per via de compravenda, a començaments del segle XIX la propietat començà a ser coneguda com Can Vilaseca, i entorn al 1802 tingué lloc la construcció d'una nova casa, segurament per iniciativa de Miquel Vilaseca, tal i com es llegeix a l'oval encastat sobre el porta d'entrada. A l'amillament del 1851 apareix sota el nou nom del Can Vilaseca. TORRAS (1991: 31) Amb la construcció de la nova casa, la família propietària del mas passà a residir a la nova casa, mentre que les altres dues foren destinades a les famílies de treballadors del mas. La casa de Can Vilaseca no fou pensada i construïda com una masia rural destinada a feines agrícoles, sinó com una casa residencial, destinada a vivenda d'una família de propietaris agrícoles benestants. Segons informació oral aportada per l'actual propietari, a començaments del segle XX formaven part del mas Vilaseca fins un total de 25 persones -entre la família propietària i famílies treballadores- i convertint-se en un nucli poblat tant important com el Saió o el Guix. Alguns diumenges, fins i tot, podien arribar a organitzar-se balls amb músics a la sala de l'entrada principal de Can Vilaseca, on anaven els veïns del Guix i del Saió. Els descendents de la família Vilaseca van emparentar-se amb la família Ricart, i van vendre la casa als propietaris actuals a mitjans del segle XX. Aquests darrers propietaris l'han conservat sense fer reformes i utilitzen la casa de Can Vilaseca com a segona residència.

Bibliografia

TORRAS I RIBÉ J (1991) Santa Margarida de Montbui. Història de l'Anoia. Vol II. Ed. Parcir. Pàg. 13-47.

